

Самим діяльним археологом, изучающим в последние 20 лет памятники салтово-маяцкой культуры верховий Северского Донца, является В. К. Михеев... В. К. Михеев обнаружил новый этнос, ранее нам не известный или «неосознанный», который необходимо вписать в сложившуюся и казавшуюся вполне завершенной картину жизни Северо-Западной Хазарии.

С. А. Плетнева

КОРОТКИЙ НАРИС ЖИТТЯ, НАУКОВОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В. К. МІХЕЄВА

Володимир Кузьмич Міхеєв належить до тих вчених, чиє творче життя цілком пов'язане з альма-матер, у даному випадку – Харківським державним університетом, який він закінчив у 1960 р. і де пройшов шлях від лаборанта до проректора. Вже у студентські роки В. К. Міхеєв зацікавився археологією. Почав брати участь у археологічних розкопках під керівництвом свого вчителя – відомого археолога, почесного громадянина міста Харкова, професора Б. А. Шрамка. Цей інтерес виявився стійким, і після закінчення університету, протягом майже 40 років, В. К. Міхеєв провів десятки археологічних експедицій та розвідок у Харківській та суміжних областях. При цьому головна увага приділялася пам'яткам салтово-маяцької культури Подоння-Приазов'я доби раннього середньовіччя. Ця проблематика знайшла відображення у його кандидатській (1968 р.) та докторській (1986 р.) дисертаціях. Паралельно з розробкою наукової тематики він активно займався педагогічною діяльністю: з 1965 р. став викладачем кафедри історії стародавнього світу та археології. З того часу В. К. Міхеєв прочитав чимало загальних та спеціальних курсів – основи археології, основи етнографії, історія Стародавнього Риму, історія первісного суспільства, методика археологічних досліджень, археологія східних слов'ян та ін. Деякі з цих курсів він читав у Слов'янській філії ХДУ, а також у Харківському інституті культури. З 1977 р. життя та наукова діяльність В. К. Міхеєва пов'язані з кафедрою історіографії, джерелознавства та археології, де він працював на посадах доцента, старшого наукового співробітника, професора, а у 1991 р. став завідувачем цієї кафедри і гідно продовжував традиції,

закладені його попередниками – професорами В. І. Астаховим, І. Л. Шерманом, Ю. Й. Журавським.

Плідну науково-педагогічну діяльність В. К. Міхеєв поєднує з організаторською роботою. Кілька років він був заступником декана історичного факультету ХДУ з наукової роботи, з 1997 р. – проректором з учбової роботи ХДУ. Протягом років В. К. Міхеєв був також членом редколегії “Вісника ХДУ” (сер. „історія”). До цього часу він входить до Головної редколегії „Своду пам’яток історії та культури України” та до редколегії республіканського журналу „Археологія”, являється членом Правління Міжреспубліканської наукової асоціації болгаристів, Міжнародної асоціації археологів-славистів.

За період керування В. К. Міхеєва на кафедрі, яку він очолював, значно поглибилася інтеграція історіографії та археології, свідченням чого, серед іншого, є започаткування “Харківського історіографічного збірника” – багатопрофільного теоретико-методологічного та історіографічного видання. При цьому у редколегії збірника В. К. Міхеєв зумів об’єднати не лише вчених-харківян, але й науковців Києва, Дніпропетровська. У 1990-ті роки, завдяки зусиллям колективу кафедри історіографії, джерелознавства та археології та її завідувача особисто, було проведено кілька конференцій, в тому числі всеукраїнського рівня. Серед них – конференція, присвячена 90-річчю XII Археологічного з’їзду (1992), 70-річчю Українського комітету краєзнавства (1995), Всеукраїнська наукова конференція “Історична наука на порозі XXI століття: підсумки і перспективи” (1995), VIII Всеукраїнська краєзнавча конференція (1997), кілька традиційних Астаховських читань.

Важливим напрямком творчого життя В. К. Міхеєва була і залишається робота з молоддю. Він протягом багатьох років очолював студентський науковий гурток, під його керівництвом було захищено 7 кандидатських дисертацій. В. К. Міхеєв був членом спеціалізованих рад при історичному факультеті ХДУ інституті археології НАН України, Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАНУ

Добрим словом згадують численні покоління студентів-істориків археологічні практики, які проводив В. К. Міхеєв. І навіть в ті скрутні часи, коли практики не фінансувалися державою, він кожного літа знаходив кошти для їх проведення на належному рівні, бо вважав літні археологічні практики невід’ємною складовою підготовки

фахівця-історика. Завдяки його зусиллям на факультеті було введено дві нові спеціальності – „архівознавство” та „археологія”.

Різнобічна робота В. К. Міхеєва неодноразово була відзначена нагородами та почесними званнями. Так, у 1968 р. він став лауреатом премії молодих вчених імені Героя Радянського Союзу К. М. Курячого, у 1995 р. йому було присвоєно звання Почесного члена Всеукраїнської Спілки краєзнавців, у 1997 р. – звання Заслуженого діяча науки і техніки України.

У різні роки свого життя В. К. Міхеєв так само творчо й наполегливо ставився до нових завдань – очолював Раду з виховної роботи, Бібліотечну раду, багато уваги приділяв розробці та впровадженню заходів до 200-річчя ХДУ, діяльності культурного центру ХДУ, газети "Харківський університет" тощо.

З 2001 року починається новий етап творчій праці відомого харківського археолога. Він перейшов до Східноукраїнської філії Соломонового університету, де очолив кафедру історії. В. К. Міхеєв заснував і кілька років керував Міжнародним Центром хазарознавства, очолював редколегію „Хазарского альманаха”. Як і у попередні роки, вчений проводив плідні археологічні розкопки, активно публікував свої статті, керував аспірантами та докторантами.

С. Посохов, С. Куделко

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ, НАУКОВОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В. К. МІХЕЄВА

- 1937р., 12 листопада – в с. Лухівка Саранського району Мордовської РСР у родині військовослужбовця народився Володимир Кузьмич Міхеєв.
- 1955–1960 рр. – студент історичного факультету Харківського державного університету ім. О. М. Горького.
- 1958 р. – перша наукова публікація „Новые памятники предскифского времени в бассейне Северского Донца”.
- 1959–1965 рр. – лаборант, старший лаборант